

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna štev. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Din p
Pri 1 × objavi 1/1 str. 600.—
„ „ „ 1/2 „ 300.—
„ „ „ 1/4 „ 150.—
„ „ „ 1/8 „ 75.—
„ „ „ 1/16 „ 37.50

X. letnik.

V Ljubljani, dne 15. junija 1927.

Štev. 12.

Kongres gospodarskih zbornic v Splitu.

Zbornice za trgovino, obrt in industrijo prirejajo vsako leto svoj kongres. Na teh kongresih, kojih prvi je bil v Zagrebu, drugi v Skoplju, tretji v Sarajevu in četrti lani v Ljubljani, se obravnavajo vprašanja, ki so posebno važna za gospodarstvo vse države.

Letošnji kongres se je vršil 7. in 8. junija v Splitu in je razpravljajal o novem obrtnem zakonu.

Kongres je otvoril predsednik splitske zbornice gosp. Juraj Duboković. Navzoče delegate zbornic so pozdravili splitski veliki župan gosp. dr. Perović in splitski župan dr. Tartaglia ter zastopnik ministra trgovine in industrije gosp. načelnik Krpan. Ljubljansko Zbornico za trgovino, obrt in industrijo sta zastopala namestnik zborničnega komisarja gosp. Ivan Ogrin ter zbornični referent g. dr. Josip Pretnar.

Ta dvodnevna konferenca je pokazala, kako nujno potrebno je bilo, da gospodarsko tako važno vprašanje, kakor je izdelava novega obrtnega zakona, obravnavajo naše zbornice na posebnem kongresu ter izravnavajo različnost mišljenj vsaj glede principov, na katerih ima temeljiti novi obrtni zakon. Na podlagi referatov, ki so jih imele poedine zbornice o raznih oddelkih obrtnega reda ter referata načelnika Krpana, ki je podal splošen pregled sedanje obrtne zakonodaje in principov, na katerih naj bi se zgradil novi obrtni zakon, so se sprejeli soglasno sledeči zaključki:

«Na podlagi vsestranskega proučevanja temeljnih vprašanj, katere bi bilo treba regulirati z novim obrtnim zakonom, je osvojila redna letna konferenca vseh gospodarskih zbornic naše kraljevine dne 7. in 8. junija 1927. v Splitu sledečo

resolucijo:

Nujna in važna potreba našega gospodarstva je izenačenje obrtnega zakonodajstva. K temu je treba pristopiti takoj. Pri tem je treba imeti v vidu tako sedanost kakor bodočnost, to je tako potrebo in običaje poedinih krajev, kakor tudi potrebo zgraditve čim harmoničnejšega in čim naprednejšega našega narodnega gospodarstva, skladno z interesi naroda in države.

Držeč se teh principov ugotavlja konferenca, da je treba z novim obrtnim zakonom uzakoniti sledeča načela:

1.) Nosilci obrtne oblasti prve stopnje morajo biti gospodarske zbornice, ker so one tako v strokovnem kakor tudi v tehnično-administrativnem pogledu najsposobnejše za pravilno in hitro izvrševanje te funkcije.

2.) Splošni pogoj za vse obrti (trgovska, obrtna in industrijska podjetja) mora biti pismenost.

3.) Popolni dokaz strokovne usposobljenosti je treba uvesti tako za rokodelstva, kakor tudi za trgovino, osobito za one stroke, ki so v zvezi z zunanjo trgovino.

4.) Sistem koncesij je treba predvideti samo tam, kjer to upravičujejo važni zdravstveni, varnostni, moralni in socijalno-politični in drugi javni oziri.

5.) Izvrševanje obrti se razume vedno za določen stalni kraj, ki je obenem tudi kraj bivališča obrtnika. Vsak obrtnik mora imeti določen lokal za izvrševanje svoje obrti.

6.) Obrtni zakon mora odrediti meje med domačo obrtjo, hišno industrijo in obrtjo po obrtnem zakonu.

7.) Ponudba blaga, odnosno dela se more vršiti samo v stalnih lastnih poslovnih lokalih, izvzemši obrti, ki se po svoji naravi ne morejo izvrševati na ta način.

8.) Da se preuredi celokupno vprašanje sejmarenja in v interesu narodnega gospodarstva, štednje, zdravja in prihrane časa, je potrebno:

a) da se ukinejo vsi kramarski sejmi;

b) da bi se dovoljevalo prirejanje poljedelskih (živalskih) sejmov samo v krajih, kjer to zahtevajo narodno-gospodarske prilike, to pa izključno v sporazumu s pristojnimi gospodarskimi zbornicami.

Na takih sejmih se sme trgovati samo z živino in drobnico, s kmetijskimi produkti in z obrtniški izdelki, ki so v nujni zvezi s kmetijstvom in živinorejo, ter s predmeti hišne industrije in domače obrtnosti v zmislu obrtnega reda.

9.) Krošnjarenje se dovoljuje izjemoma edinole invalidom, ki so nesposobni za drug poklic, ter osebam iz krajev, ki so navedeni v zakonu, ker je to star običaj in ekonomska potreba, to pa edinole s predmeti, katere bo točno določil zakon.

10.) Obrtniki (trgovci, obrtniki in industrijci) smejo nabirati naročila bodisi sami, bodisi po svojih strokovno kvalificiranih nameščencih (trgovskih potnikih), opremljenih z uradnimi legitimacijami, samo zunaj sedeža svojega obrta in samo pri onih obrtnikih, ki imajo v svojem obratovališču predmete, za

katere se nabirajo naročila. Pri takem nabiranju naročil smejo nositi s seboj samo vzorce stvari, ki se ponujajo, nikakor pa ne blaga za prodajo.

11.) Obiskovanje šole mora postati obvezno za vajence ter se mora organizirati na bazi strokovnosti tako, da bodo mogli vajenci dobiti popolno izpopolnitev v svoji praktični izobrazbi, v delavnici, odnosno poslovalnici. Prav tako je treba, da se izvrši po možnosti razdelitev šol po strokah, odnosno, sličnih strokah, in da se uvede enoten pouk za vse šole iste vrste.

12.) Točno je treba regulirati s tem zakonom odnošaje med vajenci in pomočniki na eni ter lastniki podjetja na drugi strani, v kolikor so v neposrednji zvezi s predpisi obrtnega zakona.

13.) Razsojevanje v sporih, ki nastanejo iz delovnega razmerja med lastniki podjetij in njihovim pomožnim osebjem, se ima poveriti brez ozira na vrednost spora obrtnim sodiščem (sudovima dobrih ljudi), sestavljenim iz poklicnih sodnikov in sodnikov-lajikov iz skupine delodajalcev in skupine pomožnega osebja. Ta sodišča se morajo osnovati na sedežu vsakega okrožnega sodišča (sudbenga stola), po možnosti pa tudi pri sreskih sodiščih. Rzsodbe teh sodišč so izvršne izvzemši v sporih v vrednosti nad 1000 dinarjev, v katerih obstoji pravica pritožbe na prizivno sodišče kot obrtno sodišče II. instance, katerega izrek je izvršen.

V vseh prejšnjih načelih se morejo dovoliti izjeme, toda te izjeme se morajo omejiti izključno le na neobhodno potrebne.

Izvzemši prejšnje želje, ki jih je treba uveljaviti v novem obrtnem zakonu, opozarja konferenca posebno na potrebo in željo, da se bodisi s tem zakonom, bodisi s posebnim zakonom predpišejo potrebne odredbe o pobijanju nelojalne konkurence v vseh njenih oblikah.

Trgovski in obrtniški zbornici v Splitu se naroča, da dostavi resolucijo z referati ministrstvu trgovine in industrije.»

Glede stanovske organizacije v novem obrtnem zakonu je podala zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani sledeče poročilo:

Udruženje industrijskih podjetij naj bi temeljilo na načelu svobode. Za trgovska in obrtniška udruženja (trgovske gremije in obrtne zadruga) kakor tudi za zveze teh udruženj naj se uvede princip prisilnosti včlanjenja. Obrtne zadruga naj bi bile pa strokovne (za obrtnike ene same ali sorodnih strok) ali skupne, t. j. za obrtnike raznovrstnih strok. Teritorialni okoliš naj bi ne presegal okoliša enega sreza. V izjemnih primerih bi se mogla zadruga razprostiti na več srezov, a največ na okoliš ene zbornice. Udruženje zvez v zveze višjega reda ima biti svobodno. Trgovski gremiji, obrtne zadruga in zveze teh udruženj naj bi imele v bistvu enak namen, kakor ga imajo ta udruženja po sedaj v Sloveniji veljavnem obrtnem redu.

Glede obrtnega sodstva vsebujejo zbornični predlogi sledeča načela:

Obrtna sodišča naj bi se ustanovila na vseh sedežih zbornih sodišč I. stopnje (okrožna sodišča) in po možnosti na sedežu rednih sodišč I. stopnje (okrajna sodišča).

Obrtna sodišča imajo razsojati o vseh sporih iz delovnega razmerja med delavci istega podjetja, ne oziraje se na vrednost spornega predmeta.

K resoluciji, ki je bila sprejeta na kongresu, se bomo še povrnili.

Obrtniški krediti pri Narodni banki.

Ustrezajoč vztrajnemu prizadevanju stanovskih zastopov in zlasti Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je Narodna banka leta 1925. hvale vredno dovolila, da se dajejo ob sodelovanju stanovskih obrtniških organizacij pod gotovimi pogoji obrtnikom po vsej državi potom krajevno pristojnih podružnic Narodne banke obrtniški krediti proti menicam na šestodstotno obrestovanje in trimesečna odplačila v izmeri 5000 Din na ta način, da sme obrtnik po odplačilu prvega posojila prositi za nov kredit. Dasi kredit v te namene v celoti ne znaša sedaj za vso državo preko 14 milijonov dinarjev in kredit za obrtniška posojila pri podružnici Narodne banke v Mariboru znaša samo 400.000 Din, pri podružnici v Ljubljani pa 600.000 Din, torej v celoti za obrtnike v Sloveniji 1.000.000 Din, je vendar vsa naša gospodarska javnost in osobito naš rokodelski stan pozdravil z veliko radostjo to lepo ustanovo Narodne banke, ki je za zavod, kakor je Narodna banka, posebnost in je pokazala, da je v naši Narodni banki zdravo in pravo razumevanje za potrebe obrtniškega stanu. Predmetni krediti so bili tudi poceni, pa so nam bili dragocene načelne vrednosti zategadelj, ker so dajali možnost tudi našemu obrtniku, da se je posluževal vsaj v skromnem obsegu denarnih virov Narodne banke. Tudi sodelovanje stanovskih in gospodarskih organizacij pri teh posojilih nam je bilo jako simpatično. Dovoljeno vsoto za obrtniške kredite smo smatrali za začetek in smo bili prepričani, da bo Narodna banka postopoma razširila to ustanovo, pa odmenila večje kredite za obrtniška posojila in dovolila, da sme posamezen prositelj dobivati posojila tudi v večjih zneskih. V tej smeri smo se pri nas tudi trudili za izpopolnitev te lepe naprave, za katero gre hvaležno priznanje vodstvu Narodne banke. Ustanova se je pri nas hitro udomačila, pa moramo hvaležno priznati glede Slovenije, da sta vodstvi podružnic v Ljubljani in Mariboru v tem zaposlovanju res pokazali svojo ljubezen in svoje lepo zanimanje za mlado napravo.

V obrtniških krogih in v krogu naših gospodarjev je precej enodušno mnenje, da se je treba truditi za ohranitev in izpopolnitev obrtniških kreditov, ki so se obnesli v naših krajih. Na žalost so nam prinesli letošnji binkoštni prazniki neugodno vest, da je Narodna banka že izdala naročila vodstvom svojih podružnic, da je ustaviti nadaljnje dajanje teh posojil. Obstoječe kredite te vrste pa bo v rokih, ki so za vračila določeni, likvidirati. Do tega ukrepa Narodne banke je prišlo, kakor čujemo, zategadelj, ker je ustanovljena Državna obrtna banka s sedežem v Beogradu, ki bo imela v Sloveniji svojo podružnico v Ljubljani in, kakor se obeta, svojo poslovalnico v Mariboru. Vsi prijatelji našega obrtniškega stanu z veseljem pozdravljajo ustanovitev Državne obrtne banke in si obetajo, da bo novi denarni zavod koristno deloval za obrtniški stan. Mislimo pa, da je prav dobro združljivo, da se poleg Državne obrtne banke pridružijo in ohranijo tudi še obrtniški krediti, ki nikakor ne ovirajo poslovanja Državne obrtne banke. Kreditne potrebe so napram razpoložljivim zneskom obeh naprav velike, pa ni nobene stvarne ovire, da ohranimo obrtniške kredite pri Narodni banki, katera s tako napravo dokazuje, da ima pravilno razumevanje za potrebe našega obrtniškega stanu, ki je po

svoji številnosti, po svoji gospodarski pomembnosti in po svoji važnosti za naš gospodarski razvoj v bodočnosti gospodarsko-politično činitelj, enakovreden trgovini in industriji. Z resnično žalostjo sprejemamo vest o nameravani likvidaciji obrtniških kreditov, pa smo prepričani, da se pri nas zavzamejo vsa poklicana mesta odločno za to, da očuvamo lepo in koristno napravo obrtniških kreditov pri Narodni banki. Na vsak način nam naglica pri nameravani likvidaciji nikakor ni všeč, pa nam tudi ne ugaja okolnost, da prihaja ukaz o likvidaciji nepričakovano, ne da bi bila gospodarska javnost kakorkoli pripravljena na ta dalekosežen ukrep.

Vajeniška in pomočniška razstava v Mariboru.

V nedeljo 12. junija t. l. dopoldne je v dvorani pivovarne «Union» otvoril v imenu Slovenskega obrtnega društva v Mariboru njegov predsednik g. Miko V a h t a r vajeniško in pomočniško razstavo, ki je po svoji dovršenosti presenetila javnost. Otvoritve so se med drugimi udeležili zastopnik velikega župana mariborske oblasti g. dr. Pfeifer; poveljnik mesta polkovnik g. Spasić, podžupan mestne občine gosp. dr. Lipold, Načelnik Zveze obrtnih zadrug g. Franjo Bureš, načelnik Zveze trgovskih gremijev g. Vilko Weixl, glavni tajnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Fran Windischer, obrtnozadružni komisar pri velikem županu g. I. Založnik, oblastni poslanec g. Viktor Grčar.

Zastopniki oblastev in drugi vabljeni gostje so si ob spremstvu članov Slovenskega obrtnega društva in učiteljstva obrtnonadaljevalnih šol ogledali izdelke vajencev in pomočnikov. Razstava kaže veliko inteligenco mlade obrtniške generacije in moderni duh, ki preveva njene učitelje v šoli in delavnicah. Gostje so občudovali tako risarske in slikarske izdelke, kakor tudi ročne obrtne. Oboje zahteva seveda primereno predizobrazbo in je zato pravilna zahteva, da sprejemajo obrtniki za vajence le takšno mladino, ki je dovršila vsaj nekaj meščanskih ali srednjih šol. Manj podkovani ovirajo napredek izobraženejših in težko borbo za obstanek obrtnikov v sedanji krizi, ker morejo zmagovati le oni, ki so na vrhuncu solidnosti, kakor tudi nešteti drugih pogojev, ki jih zahteva današnja publika od obrtniških izdelkov.

Smotrena vzgoja obrtnega naraščaja pa je ravno v Mariboru velike važnosti. Zato je prelepa ideja Slovenskega obrtnega društva v Mariboru, ki skuša postaviti Obrtniški vajeniški dom v Mariboru.

Na razstavi je razstavilo svoje izdelke 189 vajencev najrazličnejših strok in 69 pomočnikov. Že prvi dan je obiskalo razstavo nad 3000 oseb.

Dr. Fran Windischer:

Raba električne sile v obrtu.

(Nadaljevanje.)

Prihajamo tretjič k najvažnejši točki za obrtnika, in sicer k pogonu z elektromotorjem. Največ central danes proizvajajo trofazni tok. Raba elektromotorjev v obrtu je različna. Mali in prav mali motorji se največ rabijo za ventilatorje, tu in tam ga ima tudi kak šivalni stroj. Motorji do šest konjskih sil tečejo v ključavničarskih, kovaških, mizarjskih in podobnih delavnicah.

Navedem nekaj primerov pogona v splošnem iz tehniških tabel: Skobelnik za mizarje rabi 1 do 3 KS, trakasta pilka za les z rezilom 30 cm 1 KS, trakasta pilka za les z rezilom 40 cm 2 KS, trakasta pilka za les z rezilom 50 cm 3 KS, trakasta pilka za les z rezilom 60 cm 4 KS, vrtni stroj za mehko kamenje 2 KS, vrtni stroj za trdo kamenje 5 KS, vrtni stroj za les $\frac{1}{4}$ do 1 KS, vrtni stroj za kovine z do 2 cm luknjo 2 KS, do $\frac{1}{2}$ m mala stružnica 5 KS, večja stružnica 10 KS, velika stružnica 20 KS, mala mlatilnica 3 KS, večja mlatilnica 10 KS, mlatilnica največje vrste 20 KS, krmoreznica 1 KS, krožna pilka za les (cirkularka) 20 cm 1 KS, cirkularka 40 cm 3 KS, cirkularka 60 cm 5 KS, cirkularka 80 cm 7 KS, cirkularka 100 cm 10 KS, krožna pilka za kovine 50 cm 5 KS, horizontalni jarmenik z 1 klino za 1 m debele hlode 5 KS, polnojarmenik z 12 klinami za 40 cm debele hlode 6 KS, polnojarmenik z 12 klinami za 100 cm debele hlode 13 KS, polnojarmenik z 12 klinami za 120 cm debele hlode 18 KS, kovaški ventilator za 2 ognja $\frac{1}{3}$ KS, kovaški ventilator za 5 ognjev 1 KS, kovaški ventilator za 8 ognjev 1.5 KS, brusilni kamen, mali, $\frac{1}{2}$ KS, brusilni kamen, srednji, 1.5 do 4 KS, brusilni kamen, veliki, 4 do 8 KS, ventilator za 10 kubičnih metrov zraka na minuto $\frac{1}{10}$ KS, centrifuga za posnemanje mleka $\frac{1}{2}$ do 2 KS, mlin za žito za 1000 kg rži v 24 urah 4 KS, mlin za žito za 1000 kg pšenice v 24 urah 3 KS, šivalni stroji $\frac{1}{10}$ do $\frac{1}{2}$ KS, sesalke za 1 kubični meter na minuto 10 m visoko 3.2 KS in sesalke za 1001 vede na minuto 10 m visoko $\frac{1}{3}$ KS.

Pripomniti je, da elektrarne male motorje nič rade ne vidijo, ker strujo za elektrarno nepovoljno izrabljajo. Motorji s kratkostično kotlo porabljajo pri zagonu sedemkratni normalni tok. Zaradi tega omejujejo elektrarne, posebno one s šibkimi prerezi v omrežju, porabo takih motorjev do jakosti 2 KS. Večji motorji morajo imeti kotlo na obročke s krtačicami. Ti motorji se zaganjajo potom uklopa posebnih zaganjačev. Zaganjači so priprave z določenim uporom, ki pri zagonu tok stopnjema propuščajo. Srednjevelike motorje za vrtilni tok v obrtu je najbolje, da se tok v kotvi z zaganjačem pojača, ker proizvaja motor s tem trikratno pogonsko moč. V zelo mnogih primerih mora namreč v obrtu motor potegniti vso težo pri zagonu. (Nadaljevanje sledi.)

Zvezni jubilejni fond.

Letošnje leto praznuje Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani 25letnico svojega obstoja. Tekom svojega delovanja med slovenskim obrtništvom se je borila za gospodarski procvit obrtništvu in polagala je vso skrb za smotreno organizacijo, ki naj bi pripomogla obrtništvu do zboljšanja gospodarskega in socialnega položaja. Njeno široko zasnovano delo pa je oviralo slabo finančno stanje. V glavnem je bilo ravno to neugodno stanje vzrok, da ni mogla doseči takega razmaha, da bi mogla še uspešnejše in krepkejše vplivati na obrtniško gibanje. V letošnjem jubilejnem letu pa se je zveza odločila, da ustanovi Zvezni jubilejni fond, s katerim bo mogla razviti širokoteznejše akcije, zlasti v tem pravcu, da bo okrepila svojo organizacijo in s tem v gospodarskem ter socialnem oziru podprla naše obrtništvu.

Obrnila se bo vsled tega na vse obrtniške organizacije in zavedne obrtnike v ljubljanski oblasti, da po svoji moči prispevajo v zvezni fond. Prispevke bo redno objavljala v «Obrtnem Vestniku».

Doslej so poslali prispevke za zvezni jubilejni fond: Robert Kolman, veletržec, Ljubljana 100 Din,

Josip Turk, Ljubljana 100 Din, P. Škafar, mehanik, Ljubljana 50 Din, Černe Anton, graver, Ljubljana 10 Din, skupaj 260 Din.

Iz organizacij.

Pokrajinska zadruga kleparskih, instalacijskih in kotlarskih mojstrov Ljubljana sporoča, da se vrši vaje-niška preizkušnja v petek 24. junija. Prošnje je doposlati do 17. junija. — Odbor.

Zadruga krojačev in krojačic na Jesenicah sporoča vsem svojim članom in članicam, da se bo vršila prihodnja preizkušnja dne 10. julija t. l. ne na Bledu, kakor je bilo prvotno določeno, temveč se bo vršila na Jesenicah. Isti dan se bo vršila istotam zadruga seja. — Zadruga opozarja vse člane in članice, da se vajenci, ki bi se iz malomarnosti priglasili šele po dveh ali treh mesecih po prestani učni dobi, ne bodo več pripuščali k preizkušnji. Če bi pa bila krivda na mojstrov strani, se ga bo kaznovalo z redovno globo. Vajenci in vajenke se morajo prigrasiti za preizkušnjo v zadnjem četrtletju učne dobe. — Člane in članice, ki še niso poravnali članarine za leto 1927., prosimo, da to nemudoma store, ker bi bila zadruga v nasprotnem primeru primorana izterjati doklado upravnim potom, kar bi povzročilo takemu članu le nepotrebne stroške. Če bi kak član res ne mogel plačati, naj to pisмено sporoči zadrugnemu načelstvu.

Obrtniško društvo na Jesenicah sporoča svojim članom in vsemu obrtništvu, da otvori začetkom julija t. l. knjigovodski tečaj. Ker je Urad za pospeševanje obrta v Ljubljani brezplačno določil učitelja, bodo stroški za obisk tečaja malenkostni. Poučevalo se bo dvojno ameriško knjigovodstvo, poleg tega pa se bodo vršila še predavanja o splošnem gospodarstvu. K predavanjem bo vstop prost za vse obrtnike in družinske člane, k tečaju pa samo za one, ki se bodo pravočasno prigrasili pri društvenem predsedniku g. Ivanu Gogali. V tečaj se bodo sprejemali v prvi vrsti obrtniki, družinski člani, trgovsko in obrtno pomožno osebje, če bo pa na teh prijavljenec premalo, pa tudi drugi. Vsa pojasnila daje predsednik g. Gogala. — Ker se v zadnjem času pogosto prijavljajo novi člani, sporoča društvo, da bo od 20. do 30. t. m. pobiral društveni blagajnik članarino. Sprejemal bo tudi nove člane. Vsak član dobi potem, ko ga bo odbor sprejel, društveno legitimacijo. Pristopajte k društvu!

Zadrugno načelstvo zadruga rokodelskih obrtov v Kočevju. Na občnem zboru zadruga, ki se je vršil 22. maja t. l., je bilo izvoljeno za dobo treh let zadrugno načelstvo, obstoječe iz gg.: Jure Mille, čevljarski mojster v Kočevju, načelnik; Mandele Ivan, kolarski mojster v Kočevju, podnačelnik; odborniki: Ivan Rankelj, pek, Josip Novak, mizar, Matija Klun, kovač, Anton Zurl, čevljar, Josip Krisch, krojač; namestniki: Franc Klun, kovač, Livold, Vincene Klaming, mizar, Dolga vas. Zaupniki: Matija Kuželički, krojač, Fara; Resnik, krojač, Banjaloka; Lokar, krojač, Stari Log; Stalcer, krojač, Mozelj; Medic, mizar, Koprivnik; Krisch, mizar, Kočevska Reka; Hudobivnik, krojač, Osilnica. — Na občnem zboru se je zvišala inkorporacijska pristojbina od 100 Din na 300 Din.

Občni zbor Obrtniškega društva v Ljubljani. V četrtek, 9. junija, zvečer se je vršil redni letni občni zbor Obrtniškega društva v Ljubljani v salonu restavracije «Pri Mraku». Otvoril in vodil ga je društveni predsednik gosp. Josip Rebek, ki je podal obsežno in zanimivo poročilo o obrtniškem položaju ter očrtal najvažnejše točke društvenega delovanja v preteklem letu. Z vso vnemo je društvo sodelovalo pri volitvah v Zbornico za trgovino,

obrt in industrijo. V preteklem letu je slovensko obrtništvu po neumornem prizadevanju in trudu zborničnega tajnika g. dr. Plessa doseglo ustanovitev podružnice državne obrtne banke. Narodna banka je pred kratkim sklenila likvidirati kredite, ki jih je dajala obrtnikom. Ukinjenje kreditov pri Narodni banki bi pomenilo za naše obrtništvu težak udarec in veliko škodo, zaradi česar moramo zastaviti vse svoje moči, da se namera Narodne banke ne bo izvedla. Pri volitvah v oblastno skupščino je društvo podpiralo kandidaturo našega gospodarskega strokovnjaka zborničnega tajnika g. Ivana Mohoriča. Društvo apelira tudi na merodajne faktorje, da se čimprej razpišejo volitve v občinski zastop mesta Ljubljane. — Prečital se je nato zapisnik o zadnjem občnem zboru, na kar je društveni tajnik g. Ivan Košak podal tajniško poročilo, ki med drugim opisuje akcijo, ki jo je podvzelo društvo povodom volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, reorganizacijo društva, ki se je izvedla na izrednem občnem zboru 30. novembra 1926., izvolitev glavnega zborničnega tajnika g. dr. Frana Windischerja za častnega člana. Statistika izkazuje, da je štelo društvo koncem leta 194 članov. Odbor je imel 19 sej. Svoje poročilo je zaključil z željo, da bi vsi društveni člani delovali v društvu, s čimer bo zagotovljen uspeh in napredek društva. Društveni blagajnik g. Ivan Kersnič je podal računski zaključek za leto 1926., računski preglednik g. Fran Igljč pa je poročal, da je našel blagajniško poslovanje v najlepšem redu in je tudi sicer izrazil zadovoljstvo nad delom odbora, katerega pa naj članstvo v bodoče bolj podpira. Tajnik pevskega odseka g. Ivan Košak je poročal za tem o ustanovitvi pevskega odseka, ki že dobro deluje. Pri volitvah novega odbora so bili izvoljeni: za predsednika g. Josip Rebek, za podpredsednika g. Lovro Pičman, v odbor pa gg.: Eng. Franchetti, dr. Ivan Pless, Fran Igljč, Ivan Košak, Fran Šeber, Štefan Rožič, I. Kaiser, Rudolf Žitnik, Ivan Rozman, Ivan Kersnič, Ivan Jakopič, Miroslav Urbas, Rudolf Saksida, Karel Vidmar, Ivan Gjud, Luka Šetina, Valentin Urbančič, Jernej Perdan, Ferdo Primožič, Fran Lavtižar. Za preglednike računov sta bila izvoljena: Hugon Hibšer, Ivan Mihelčič; za predsednika razsodišča: Aleksander Gjud star. Gospod Josip Rebek je nato poročal o ustanovitvi odsekov. Sklenilo se je, da se ustanove sledeči odseki: pevski, gospodarsko-politični, prireditveni, pomožniški in mladinski ter prosvetni odsek. Upoštevajoč velike zasluge, ki si jih je pridobil zvezni načelnik g. Eng. Franchetti za organizacijo slovenskega obrtništvu in z ozirom na to, da praznuje letos 30letnico svojega delovanja v korist obrtništvu, je predsednik g. Josip Rebek očrtal v lepem nagovoru delovanje g. Eng. Franchettija in mu je društvo v znak priznanja in zahvale poklonilo srebrno vazo s šopkom cvetja. Ob burnem aplavzu se je jubilat zahvalil za častilke in poklonjeno spominsko darilo. Pevski zbor je zapel nekaj domačih pesmi in občni zbor je končal ob prijetni zabavi.

Občni zbor Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani. Občni zbor Zveze slovenskih zadrug se je vršil 23. maja ob udeležbi vladnega zastopnika kmetijskega svetnika Trampuša, tajnika Glavnega zadrugnega saveza dr. Prohaske ter 86 zadrug (od 139, ki jih ima sedaj Zveza). Iz letnega poročila posnemamo, da je Zveza izvršila za zadruga mnogo, večinoma uspešnih pismenih in ustnih intervencij pri raznih oblastvih v registracijskih, koncesijskih, davčnih, taksnih ter drugih zadevah in delala na izpolnitvi poslovanja pri zadrugah. Pri zadrugah je izvršila lani 58 rednih in 3 izredne revizije. Poleg tega je 49 zadrugam sestavila računске zaključke, novim pa uvedla knjigovodstvo in ostalo poslovanje. Poleg številnih oseb-

nih informacij v pisarni in ob priliki revizij je napravila po uradnih pri zadrugah 41 informativnih in instruktivnih obiskov ter odposlala 3985 dopisov in 7 okrožnic. Dalje je podpirala Zadržno šolo v Ljubljani in osem njenih učencev. Sodelovala je pri reševanju raznih gospodarskih vprašanj, kakor pri sestavi načrtov za novi davčni, menični in taksni zakon ter železniške in carinske tarife. Lani je prirastlo 22 novih zadrug, odpadle pa so 3. Koncem leta je štela zveza 139 zadrug. Najbolj so napredovale kmetijske produktivne zadruge, obrtniške pa so v nazadovanju. Denarno poslovanje zveze je lani znatno napredovalo. Blagajniški promet je znašal 125.394.403 Din, vloge v tekočem računu pa so se dvignile na 12.281.318 Din. To nudi najlepši dokaz zaupanja, ki ga uživa zveza med zadrugami zaradi točne postrežbe ter varnega upravljanja zaupanih ji blagajniških presečkov. Da zveza ni iskala dobička, pa dokazuje v razmerju s prometom in upravnim premoženjem neznaten dobiček, ki znaša 11.442 Din. Končno omenjamo, da je bila lani izvršena pri zvezi redna revizija, ki je ugotovila, da je zveza kot matica svojih zadrug v polni meri zadostila svojim nalogam. Iz nadzorstvenega poročila posnemamo, da je nadzorstvo vestno nadzorovalo poslovanje in zlasti preizkusilo računski zaključek ter našlo vse v lepem redu. Občni zbor je soglasno izrekel načelstvu in nadzorstvu zaupnico ter nato sprejel nova, sedanjim potrebam odgovarjajoča pravila. Končno je občni zbor soglasno sklenil, da priskoči celotna organizacija na pomoč po vodnji težko prizadetim našim zadrugam v Žireh.

Razno.

Vse naročnike «Obrtnega Vestnika» ponovno prosimo, da čimprej nakažejo naročnino za list za leto 1927. List se mora zaradi netočnega plačevanja naročnine boriti z velikimi finančnimi težkočami; naročnina pa je tako nizka, da jo z lahkoto premore prav vsak obrtnik. Vsak naročnik želi, da bi bil list popolnejši, da bi izhajal tedensko in bi bolj ustrezal obrtniškim zahtevam. Ta želja pa se bo oživotvorila takrat, ko bo prodrla med naročnike zavest, da je treba list podpirati z rednim plačevanjem naročnine in pridobivanjem novih naročnikov. Zato pa: Poravnajte naročnino in pridobivajte nove naročnike! — Uprava.

Vse, ki so prejeli «Obrtniški koledar za leto 1927.», pa ga še niso plačali, ponovno prosimo, da na poslano koledarje odpadajoči znesek nemudoma pošljejo po položnicah, ki smo jih priložili opominom. — Uprava.

Opozorila inozemskim nameščencem in tvrdkam, ki jih zaposljujejo. Po rešenju gospoda ministra za socialno politiko od 26. maja 1927., «O» br. 4119, se vsa začasna dovolila za zaposlenje, izdana po odloku ministrstva za socialno politiko od 4. februarja 1927., Z. R. br. 1278/IV, do 1. junija 1927. avtomatično podaljšajo do 1. julija 1927. V primerih pa, kjer se zaposlovanje inozemcev ni dovolilo ter se je odredil rok za odpust inozemca do 1. junija 1927., se z gornjim ta rok ne podaljšuje. — **Oblastna in spekcija dela v Ljubljani**, dne 31. maja 1927., «I» br. 1404/27. — Ing. E. Baraga s. r.

Knjiga «Umetni obrt». V založbi «Jugoslovenskega Lloyd», d. d. v Zagrebu, je izšlo novo delo g. Jaše Grgaševića «Umetni obrt». Avtor, ki je sekretar ministrstva za trgovino in industrijo in je po svojih gospodarskih člankih v naših gospodarskih krogih znan, pripravlja delo o industriji v Sloveniji, ki bo izšlo v najkrajšem času. V «Umetnem obrtu» opisuje g. Grgašević zgodovinski razvoj umetnega obrta pri nas z obširnimi pogledom na sedanje delo-

vanje na tem polju našega narodnega gospodarstva. Knjiga obsega vse stroke našega umetnega obrta in nam daje lepo sliko dela umetnikov in obrtnih podjetij v celoti in je v tem oziru prvo delo te vrste v naši književnosti. Knjiga je koristna in poučna tudi v informativnem oziru in jo zato toplo priporočamo. Opremljena je z lepimi slikami in stane 45 Din.

Za obiskovalce VII. Ljubljanskega velesejma, ki se bo vršil od 2. do 11. julija t. l., veljajo v naši državi železniške ugodnosti, to je 50odstotni popust na vseh vlakih razen S. O. E.: za odhod v Ljubljano na velesejem od 28. junija do 11. julija, za povratek od 2. do 15. julija. Prvotno je bilo dovoljeno za potovanje v Ljubljano od 28. junija do 8. julija in za povratek od 4. do 15. julija, kar pa je železniško ministrstvo v korist posetnikov spreminilo. Ta ugodnost se more izrabiti na podlagi sejmske legitimacije, ki stane 30 Din in katero prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije in Putnik (v Ljubljani ter Mariboru).

Zakon o kmetijskih zbornicah. V poljedelskem ministrstvu se je ustanovila komisija, ki bo izdelala osnutek zakona o kmetijskih zbornicah. Kmetijske zbornice bodo ustanovljene takoj, ko bo tozadevni zakon sprejet.

Davčna obremenitev Slovenije. Iz statistično bogato opremljenega letnega poročila Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani («Pogledi na gospodarsko leto 1926.») posnemamo naslednje zanimive podatke o davčni obremenitvi Slovenije: Davčne datatve Slovenije so v preteklem letu nazadovale. To nazadovanje je očitno naravna posledica težke depresije, ki vlada v našem gospodarstvu, kakor tudi posledica pretiranega fiskalizma, ki je uničil marsikaterega davkoplačevalca in s tem občutno oslabil davčno moč Slovenije. Drevesa ne rastejo do neba in tudi davčna obremenitev ima svojo mejo, ki je dana v trenutku, ko pričinja davčna obremenitev uničevati davčni objekt. — Slovenija je v koledarskem letu 1926. plačala na neposrednih davkih (tekočih in zaostalih) 221,857.234 Din napram 292,603.502 Din v letu 1925. Od te celokupne vsote odpadejo na posamezne najvažnejše davke naslednje vsote: dohodnina in davek na ročno delo 45.4 milijona Din (1925.: 68.5 milijona Din), davek na poslovni promet 39 milijonov Din (47.2 milijona Din), zemljarina 33.3 milijona Din (29.6 milijona Din), invalidski davek 21.4 milijona Din (27.8 milijona Din), posebna pridobnina 20.2 milijona Din (29.5 milijona Din), vojaška komorska doklada 10.1 milijona Din (8.2 milijona Din), hišna razredarina in hišna najmarina 9.8 milijona Din (8.2 milijona Din), občna pridobnina 4.3 milijona Din (4 milijone Din) itd. Na račun zaostankov iz prejšnjih let je bilo plačanih 25.5 milijona Din (leta 1925.: 52.2 milijona Din). Iz gornjih števil je razvidno, da so nazadovala predvsem vplačila na dohodnino, na davek na poslovni promet, na invalidski davek in na posebno pridobnino, medtem ko so se vplačila na zemljarino, vojaško komorsko doklado in hišno najmarino povečala. Za gospodarsko stanje Slovenije je posebno značilno znatno nazadovanje vplačil na davčne zaostanke, in sicer od 52.2 milijona Din v letu 1925. na 25.5 milijona Din v letu 1926. To pa navzlic dejstvu, da je finančna uprava v preteklem letu storila vse, da davke pravočasno izterja. — Na dokladah na neposredne davke za samoupravne organe je bilo v preteklem letu vplačanih 55,151.526 Din napram 46,152.992 Din v letu 1925. Skupno je bilo torej v preteklem letu na neposrednih davkih vplačanih 277,008.760 Din napram 338,756.494 Din v letu 1925. Tudi višina za leto 1926. predpisanega neposrednjega davka je znatno nazadovala. Za leto 1926. je bilo namreč predpisanih 212.9 milijona Din, za leto 1925. pa 242.5 milijona Din. Navzlic nazadovanju

vplačil na davke kakor tudi nazadovanju davčnega predpisa se relativna davčna obremenitev v letu 1926. ni zmanjšala, kajti gotovo je, da je tudi davčna moč Slovenije v isti, če ne še v večji meri, padla. Davčna preobremenitev Slovenije se najbolj jasno vidi, če primerjamo davčne datjave v posameznih pokrajinah. Glasom statistike o pobranih neposrednih davkih v letih 1923. do 1925. odpade povprečno na prebivalca: v Sloveniji 182 Din, na Hrvaškem in v Slavoniji 93 Din, v Srbiji in Črni gori pa 65 Din neposrednega davka. Še izraziteje pa se kaže preobremenitev pri davku na poslovni promet. Davka na poslovni promet se je v naši državi pobralo v letih 1921. do 1925. in v času od 1. januarja do 30. septembra 1926. skupno 839.6 milijona Din. Na posamezne pokrajine se ta vplačila razdele tako-le: Slovenija 183.2, Hrvatska in Slavonija 223.3, Vojvodina 160.9, Srbija in Črna gora 147.9, Bosna in Hercegovina 94.4 in Dalmacija 29.9 milijona Din. Od celokupne vsote odpade na posameznega prebivalca: v Sloveniji 155 Din, v Hrvaški in Slavoniji 85 Din, v Srbiji in Črni gori po 34 Din. — Glede dohodnine so zanimive nastopne številke: Število davkoplačevalcev je v zadnjih treh letih znatno nazadovalo, in sicer od 35.636 v letu 1924. na 32.922 v letu 1925. in končno na 31.200 v letu 1926. Obdavčeni čisti donos pa je padel od 527.9 milijona Din v letu 1924. na 457.1 milijona Din v letu 1925. in na 431.7 milijona Din v letu 1926. Davkoplačevalci leta 1926. se razdele po višini dohodkov sledeče: dohodkov do 10.000 Din je imelo 20.593 oseb, do 25.000 Din 7421 oseb, do 50.000 Din 2153 oseb, do 75.000 Din 549 oseb, do 100.000 Din 217 oseb, do 150.000 Din 46 oseb, do 250.000 Din 24 oseb, preko 250.000 Din 50 oseb.

Konkurzi v letu 1926. Udruženje za zaščito upnikov v Zagrebu je izdalo pred kratkim poročilo o svojem delovanju. Udruženje šteje 42 članov. V preteklem letu je v stečajih posredovalo v 443 primerih, pri katerih so znašala aktiva 130 milijonov, pasiva pa 253 milijonov dinarjev. Računa se, da je bilo v preteklem letu 832 insolventij, in sicer v Srbiji in Črni gori 460, na Hrvaškem in v Slavoniji 130, v Vojvodini 118, v Sloveniji in Dalmaciji 83, v Bosni in Hercegovini 41. Pasiva pri vseh teh insolventcijah so znašala preko pol milijarde dinarjev.

Računski listki pavšalirani. S finančnim zakonom za leto 1927./1928. se je spremenila pripomba 3. k tarifni postavki 34. taksne tarife zakona o taksah, in sicer tako, da se na račune v hotelih, restavracijah, gostilnah, kavarnah itd. pobira taksa povprečno, to je pavšalno v naprej, in ne tako kakor do sedaj, da se je ta taksa pobirala od gostov za vsak potrošek Din 0.20. Pavšalno takso mora seveda plačati gostilničar iz svojega žepa. Pavšalirana taksa se pobira po želji taksnega zavezanca, to je gostilničarja, polmesečno, mesečno ali trimesečno v naprej. Višino povprečne takse določa pristojno finančno oblastvo na podstavi zbranih podatkov o povprečnem prometu gostov za vsak tak lokal. Če se določena povprečna, oziroma pavšalna taksa ne plača pravočasno, jo izterja pristojno finančno oblastvo eksekutivno. Pavšalna taksa se pobira samo v krajih s preko 2000 prebivalci in v vseh kopališčih in letoviščih.

Produkcija slovenskih premogovnikov v aprilu 1927. Produkcija slovenskih premogovnikov je v aprilu zopet nazadovala. V rudnikih Slovenije se je v mesecu aprilu nakopalo 134.034 ton premoga napram 147.554 tonam v marcu, 168.021 tonam v februarju in 173.108 tonam v januarju. To nazadovanje produkcije je v glavnem pripisati nastopajoči poletni seziji, v kateri je poraba premoga vedno manjša. Navzlic absolutnemu nazadovanju pa je letošnja produkcija v aprilu za 19.561 ton ali 17.1 % večja kakor produkcija v aprilu preteklega leta. Celotno

nazadovanje mesečne produkcije od januarja do aprila znaša torej 39.074 ton napram 64.834 tonami v istem razdobju preteklega leta. Celotna oddaja premoga je znašala 133.942 ton (marc 146.750 ton). Premogovniki so oddali železnicam 64.590 ton (marc 76.219, februar 82.835), brodarstvu 820 ton (570), industriji 47.321 ton (47.228), raznim strankam 8822 ton (9411); sami so porabili 9653 ton (10.255), izvozili pa so 2736 ton (3067). Najbolj je nazadovala oddaja železnicam, ki so ta mesec potrebovale le 64.590 ton napram 84.496 v januarju. Stanje zalog je znašalo koncem meseca 68.791 ton (68.699). Število povprečno zaposlenih delavcev se je dalje zmanjšalo na 8308 delavcev napram 8595 v marcu, 9325 v februarju in 9432 v januarju. Od januarja je bilo torej povprečno reduciranih 1124 delavcev. Tako nizkega stanja do sedaj še nismo beležili, čeprav je bila produkcija v poletnih mesecih preteklega leta znatno nižja. Pri tej priliki moramo z zadovoljstvom konstatirati, da se je oddaja premoga industriji znatno povečala. V razdobju januar-april preteklega leta so oddali naši premogovniki industriji (po mesecih) 39.140, 34.204, 37.395 in 37.616 ton premoga, v istem razdobju tekočega leta pa 43.587, 43.809, 47.228 in 47.321 ton premoga. V koliko je iz te povečane oddaje premoga industriji sklepati na boljšo zaposlenost v naši industriji, je težko razsoditi.

Koliko so plačale posamezne pokrajine neposrednih davkov v letu 1926. V letu 1926. se je v naši državi pobralo na neposrednih davkih 1839.9 milijona dinarjev. Ta vsota se razdeli na posamezne pokrajine nastopno: Vojvodina 490.4 milijona dinarjev, Srbija in Črna gora 429.5, Hrvatska in Slavonija 415.8, Slovenija 226, Bosna in Hercegovina 220.3 in Dalmacija 57.8 milijona dinarjev. Na posamezno osebo odpade: v Vojvodini 355 Din, v Sloveniji 191 Din, v Hrvaški in Slavoniji 159 Din, v Bosni in Hercegovini 116 Din, v Srbiji in Črni gori 99 Din in v Dalmaciji 93 Din.

Načrt zakona o prisilni poravnavi. Sedaj je v justičnem ministrstvu izdelan projekt zakona o prisilni poravnavi izven konkurza, ki se bo potom trgovskega ministrstva dostavil vsem gospodarskim korporacijam v pretres. Principi, na katerih je zgrajen osnutek, so sledeči: Poravnava naj bi bila splošna ustanova za vse dolžnike. V zaščito vlagateljev so nameravane sledeče varnostne odredbe: če dolžnik zbeži ali je obsojen zaradi prestopka koristoljubja, ker je že ustavil svoja plačevanja ali je v preiskavi zaradi takega prestopka, če je dolžnik že bil v konkurznem ali v poravnalnem postopanju, ni pa še preteklo pet let od zaključka poslednjega konkurznega ali poravnalnega postopanja, če je dolžnik moral voditi trgovske knjige, pa jih ni, in če dolžnik ne nudi upnikom najmanj 40 % njih terjatev. Ukrep v zaščito upnikov je tudi ustavitev postopanja v vsakem primeru, če se dokaže, da je dolžnik zaprosil za poravnalno postopanje samo zato, da izigra vlagatelje, oziroma upnike. Če n. pr. dolžnik izvrši kako delo protivno sodnim ali zakonskim prepovedim, se mu more odvzeti uprava imovine in izročiti upravniku poravnave; tudi se ostro kaznuje, če hoče uveljaviti izmišljene terjatve. Načrt določa v svrhu preprečevanja zlorab, da izgubi veljavnost poravnava, če se v teku dveh let po potrditvi poravnave obsodi dolžnik zaradi bankrotstva in poravnava izgubi svojo veljavnost, če dolžnik ne izpolni svojih obveznosti v roku, določenem v poravnavi. Posebej glede na take dolžnike, kjer vlagatelji potrebujejo zaščite, kar velja za denarne zavode, ki se pač bavijo s sprejemanjem vlog, je določena za vlagatelje posebna zaščita, in sicer: vloge do 10.000 Din se morajo v prvi vrsti izplačati, za poravnalnega upravnika se more postaviti kak državni ali denarni

zavod in ustvarja se poleg poravnalnega upravnika tudi petčlanski odbor, od katerih pet mora biti najmanj en vlagatelj. To so v kratkem principu novega osnutka, ki obsega v celoti 76 členov in o katerem bodo imele priliko izraziti se gospodarske korporacije vse države.

Posečanje obrtnonadaljevalnih šol. Ker si glede posečanja vajencev in trajanja obveznosti obiska obrtnonadaljevalnih šol s strani vajencev še vedno marsikdo ni na jasnem, objavljamo v naslednjem odlok velikega župana ljubljanske oblasti O. br. 2288 z dne 18. novembra 1925., ki se glasi:

«Po § 99. b, odst. 3., o. r. mora vajenec, ki še ni z uspehom dovršil obrtnonadaljevalnega ali drugega najmanj enakovrednega pouka, redno obiskovati obstoječo splošno ali strokovno obrtnonadaljevalno šolo, dokler ne doseže učnega smotra. § 100., odst. 3., o. r. nalaga učenemu gospodarju, odnosno njegovemu namestniku, dolžnost, dajati vajencem, dokler popolnoma ne dosežejo učnega smotra, potrebni čas za obiskovanje označenih zavodov, jih k obiskovanju šole priganjati in redni obisk šole nadzirati.

Ker vajenec doseže učni smoter šole z redno dovršeno učno dobo, je po gornjih zakonitih določbah izven dvoma, da traja obveznost obiskovanja obrtnonadaljevalnih šol, dokler traja učna doba, t. j. od dneva vajenčevega vstopa v uk (vštevši poskusno dobo) do redne dovršitve učne dobe (vajenčeve oprostitev). Na teh predpisih ne spreminja nič § 75. a o. r., kakor je že iz besedila te točke razvidno. S to točko je le naložena obrtnim podjetnikom nadaljnja dolžnost, da dajejo raznim vajencem kakor tudi ostalim pomožnim delavcem, ako še niso dovršili 18. leta starosti, potrebni čas za obisk obrtnih nadaljevalnih šol.

Medtem ko je torej vajenec, ki še ni uspešno dovršil obrtnega nadaljevalnega ali drugega najmanj enakovrednega pouka, brezpogojno obvezan obiskovati obstoječo šolo, ne obstoja pa taka obveznost za nevajenca, n. pr. za pomočnika, temveč ima slednji, ako še ni prekoračil 18. leta, le pravico obiskovati tako šolo in mu delodajalec tega ne sme zabraniti.»

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Engelbert Franchetti.
Urednik Engelbert Franchetti.
Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

Ne zamudite obiskati specialnega zasebnega tečaja za gg. čevljarke mojstre in pomočnike, ki se otvori **11. julija 1927.** Vse informacije daje vodja tečaja

J. STEINMAN v Ljubljani.

Zahtevajte prospekt!

Kreditno društvo
Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

MAPI OGIASI

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din. — Uglase je plačati v naprej lahko tudi v znakmah. — Za odgovor je priložiti znamko.

Naročajte in razširjajte

edino strokovno glasilo

«Obrtni Vestnik»!

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20.

Pozor, krojači, šivilje!

Zasebni krojaški tečaji za prikrojevanje moških in ženskih oblek, izdelovanje krojev po meri. Začetek tečaja vsakih šest tednov. Učencem, ki ne morejo posecati tečajev, se daje pouk s pošto potom učnih zvezkov. Absolventom se preskrbi služba. — Lastnik Fran Potočnik, član anglo-francoske krojne akademije (šole). Odlikovan in izprašan v inozemstvu. Ljubljana, Stari trg 19.

V učbo sprejemem

takoj zdravega in pridnega vajenca. Pogoji, da je z dobrim uspehom dovršil osem-razredno ljudsko ali pa dve meščanski, ozir. srednji šoli. — Josip Rebeček, ključavničarski mojster v Ljubljani.

Engelbert Franchetti
brivec

Ljubljana, Dunajska c. 20
priporoča svojim znancem in prijateljem iz mesta in dežele svojo brivnico.

Za točno in dobro postrežbo je skrbjeno. 17/26

Naročajte „Obrtni Vestnik“!

Stroj
cefra ter odvija

žimo in volno!

Izdelovatelj

Fran Simon

Vrhnika

J. KORBAR

Stavbeni pleskar in ličar

Dunajska cesta št. 9.

Sobo- in črkoslikarstvo in umetno slikarstvo

Večna pot 82.

Ljubljana — Šiška

Skrbno
izdelovanje

Preobleke

Najnižje
cene!

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Ustanovljeno leta 1839.

Največji
izbor

Popravila

Najnižje
cene!

Aškerčeva klet

nasproti „Obrtne šole“ toči priznано najboljša vina iz Bizeljskih, Ljutomerških in Haloških vinskih goric. Vsem prijateljem dobre kapljice se za obilen obisk priporoča. — Izborna mrzla jedila in delikatese.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

v Ljubljani

Stanje vložnega denarja preko 220 milijonov dinarjev.
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Zlasti plačuje za vloge protl dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še MESTO LJUBLJANA z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prilhranke največ v naši hranilnici, ker je denar popoinoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Ustanovljeno leta 1894

Urarske in zlatarske forniture in orodje

nudi

J. BEHRMANN I SIN

oddelek furnitur

ZAGREB, Duga ulica 16.

Prodaja samo urarjem in zlatarjem

Slovensko dopisovanje

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem poslopu).

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.--

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.--

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice in agencije:

Brežice	Kranj	Novo mesto	Slovenj-
Celje	Logatec	Prevalje	gradec
Črnomelj	Maribor	Ptuj	Split
Gorica	Metković	Rakek	Trst
	Novi Sad	Sarajevo	

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

Priporoča se za vse
bančne posle